

Inicjatywy transformacyjne w andyjskich społecznościach wiejskich

Inicjatywy transformacyjne w andyjskich społecznościach wiejskich. Narracje i strategie zmiany społecznej z perspektywy antropologicznej

Przydatne informacje

Nazwa Programu: [Sonata](#) [1]

Źródło Finansowania: [Narodowe Centrum Nauki](#) [2]

Nr grantu: 2017/26/D/HS3/00459

Nr wewnętrzny UW: 501-d131-66-0005775

Kierownik grantu: dr Agata Hummel

Wysokość dofinansowania: 1 007 499 PLN

Termin rozpoczęcia: 31-10-2018

Termin zakończenia: 27-02-2025

Celem projektu była analiza Inicjatyw Transformacyjnych (IT) w Andach boliwijskich, peruwiańskich i kolumbijskich jako potencjalnych alternatyw dla neoliberalnej polityki rozwojowej. Projekt odpowiada na potrzebę wypełnienia luki badawczej w postaci niedoboru studiów przypadku ukazujących rzeczywiste funkcjonowanie oddolnych strategii zmiany społecznej w Ameryce Łacińskiej oraz ich porównania z alternatywami ekonomicznymi rozwijanymi w Europie.

W krajach Ameryki Łacińskiej od lat 90. XX wieku wdrażane były neoliberalne reformy, które miały przyspieszyć rozwój gospodarczy, lecz w praktyce doprowadziły do wzrostu nierówności i konfliktów wokół zasobów naturalnych. Niezadowolenie z efektów tych reform stało się impulsem do powstawania nowych ruchów społecznych i idei takich jak Buen Vivir, inspirowanych kulturą andyjskich Indian. W projekcie przyjęto założenie, że oddolne strategie zmiany społecznej mogą dostarczyć alternatywnych rozwiązań wobec dominującego modelu rozwoju i podjęto próbę zbadania ich funkcjonowania, skuteczności oraz warunków, w których mogą one rozwijać się.

Zespół badawczy przez 23,5 miesięcy prowadził intensywne badania etnograficzne w czterech lokalizacjach w Peru, Boliwii i Kolumbii, dokumentując 52 przypadki oddolnych inicjatyw gospodarczych na obszarach wiejskich. Wyniki badań pozwoliły na dogłębny analizę IT, ich lokalnego kontekstu oraz wpływu czynników politycznych, społecznych i ekonomicznych na ich rozwój. Pokazały również, że oddolne strategie zmiany społecznej nie funkcjonują w izolacji — ich skuteczność jest ściśle związana z kontekstem politycznym, dostępem do zasobów oraz sieciami społecznymi.

Jednym z kluczowych ustaleń projektu jest to, że latynoamerykańskie IT różnią się od ich europejskich odpowiedników. Podczas gdy europejskie inicjatywy często osadzone są w globalnych narracjach o zrównoważonym rozwoju i transformacji ekologicznej, IT w Andach koncentrują się na zapewnieniu podstawowych warunków bytowych w obliczu zmian klimatycznych i trudnych warunków ekonomicznych. Projekt pozwolił także na weryfikację przydatności Ontologii Politycznej jako narzędzia analitycznego do badania oddolnych inicjatyw, ukazując IT jako dynamiczne formacje, w których lokalne społeczności negocjują swoje miejsce w globalnym systemie gospodarczym i politycznym.

Ponadto zebrane materiały umożliwiły wzbogacenie kulturowej teorii narracji, ukazując, że lokalne narracje nie tylko wyrażają sprzeciw wobec neoliberalnych modeli rozwoju, ale są także sposobem adaptacji i przetrwania. Projekt sformułował odpowiedzi na kluczowe pytania dotyczące warunków, w jakich oddolne strategie zmiany

społecznej mogł skutecznie funkcjonować jako alternatywa dla polityki rozwoju opartej na neoliberalizmie.

Seria czterech podcastów powstała w celu promocji wyników badań wśród odbiorców z krajów Ameryki Łacińskiej, w tym ze społeczności, w których były prowadzone badania.

Capítulo 1- sobre el proyecto Iniciativas de Transformación

<https://soundcloud.com/corporacion-cultural-ciudad-latente/1-iniciativas-de-transformacion-en-las-comunidades-rurales-andinas> [3]

Capítulo 2 - Asistencialismo

<https://soundcloud.com/corporacion-cultural-ciudad-latente/2-economias-propias-y-asistencialismo-en-comunidades-rurales-andinas> [4]

Capítulo 3 - Territorio y multiterritorialidad de dónde somos

<https://soundcloud.com/corporacion-cultural-ciudad-latente/3-territorio-y-multiterritorialidad-de-donde-somos> [5]

Capítulo 4 - El encanto ambiguo de la comunidad_ autonomía, poder y conflictos de transformación en los Andes bolivianos

<https://soundcloud.com/corporacion-cultural-ciudad-latente/el-encanto-ambiguo-de-la-comunidad-autonomia-poder-y-conflictos-de-transformacion-en-los-andes-bolivianos> [6]

Source URL: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/en/node/5912>

Links

[1] <https://www.ncn.gov.pl/ogloszenia/konkursy/sonata13>

[2] <https://www.ncn.gov.pl/>

[3] <https://soundcloud.com/corporacion-cultural-ciudad-latente/1-iniciativas-de-transformacion-en-las-comunidades-rurales-andinas>

[4] <https://soundcloud.com/corporacion-cultural-ciudad-latente/2-economias-propias-y-asistencialismo-en-comunidades-rurales-andinas>

[5] <https://soundcloud.com/corporacion-cultural-ciudad-latente/3-territorio-y-multiterritorialidad-de-donde-somos>

[6] <https://soundcloud.com/corporacion-cultural-ciudad-latente/el-encanto-ambiguo-de-la-comunidad-autonomia-poder-y-conflictos-de-transformacion-en-los-andes-bolivianos>

